Mätäkuun juttuja

Jätimme työmme, kun työnantaja sanoi ei voivansa suostua vaatimaamme pieneen palankorotukseen, koska ajat ovat perin vakavat ja raskaat, kun tuli se sota.

Saavuttuani kotiin, pyysi vaimoni minun käväsemään kaupungilla "noutamassa yhtä ja toista".

"Yhtä ja toista" käsitti tällä kerralla hitaleen maksaa maksalaatikkoa varten sekä jonkinlaisen soppaluun. Kun emme ole säännöllisiä "raadon syöjiä", niin lihakauppiaat eivät tapaa käydä asunnollamme — olkoon niinkuin selvyyden vuoksi sekin tässä sanottu.

Myöskin oli vaimoni jättänyt kellonsa kellosepälle uutta vieteriä varten. Näiden jo mainittujen seikkain lisäksi oli minulla itsellänikin joitakin pieniä toimituksia, jotka päätin toimittaa samalla kerralla.

Anturat kengistäni olivat kuluneet ja korkojen muodosta olisi voinut päättää ken tahansa, tietämättä hituistakaan Kopernikuksen meiningeistä, että pyöreä se on tämä maa. Tarvitsin myöskin vähän santapaperia pieniä niverryksiäni varten sekä muutaman kuorman hevosen lantaa — ottaakseni minäkin osaltani osaa preussilaisen militarismin kukistamiseen.

Näin evästettynä lähdin liikkeelle.

Astuin suutarin pajaan ja nakkasin kenkäparin lattialle.

— Anturat ja korot? kysyy suutari

— Aivan niin. Tässä on rahakin jo etukäteen, lisäsin ja nakkasin tolsun pöydälle.

— Ei riitä.

— Miksikä ei?

—Se sota — —

— Sota!? Paljonko siis sodan osalle?

— Kuus pittiä (75 senttiä), sanoi suutari ja levittää eteensä erään paperin, jossa on 12 allekirjotusta ja jossa selitetään että kaupungin 12 suutaria ovat yksimielisesti nahkojen hurjan kallistumisen vuoksi kohottaneet kenkäin korjauksen paperissa määrättyyn summaan.

Kansainvälinen suutarien trusti; perustettu Aberdeenissa v. 1917 jälkeen Marian pojan syntymisen. Samana vuotena tehtiin Ryssän Nikusta ryssä-Niku. "Teollisuustyöläinen" kuoli vatitautiin ja tapahtui paljon muitakin — joskin vähemmän historiallisia asioita.

Vahvasti vakuutettuna, että jätän kaikki maailman suutarit tämän "ijankaikkisen pilkun päällä" ja tilaan Seattlesta Sears Roebuckilta rautalestin ja kappaleen nahkaa ja palaan takaisin kotiteollisuuteen ja yksinkertaisiin elämäntapoihin — kuten rakas presidenttimmekin on meitä kehottanut tekemään. — Kaputtelin takaisin kotiin suutarin pajasta. Sivumennen sanoen on rautalesti aina ollut yhtenä elämäni ihanteena. Koskaan ennemmin en kuitenkaan ollut rohjennut ajatella, että sen avulla voisi palvella suuria kysymyksiä ja kansanvaltaisia periaatteita. Tämä tällainen hoksaamattomuus kait on minussa veren vika! Kun saavuin asuntooni komeili siellä eteisen lattialla äskettäin postinkantajan sinne nakkaama ihkosen uusi Roebuckin hinnasto.

"Kohtalon peukalo — sama, jota vanhassa maassa kutsuttiin "Jumalan sormeksi" — ajattelin minä ja hymyilin tyytyväisenä. Olen totisesti suuren ja korkean asian palveluksessa tämän lestikysymykseni kanssa!

Nopeasti avasin siteet ja — — — —?

— Jiisus krais!

Olin yksin eteisessä ja näin ollen tuo suloinen siunaus luisti varmasti omilta huuliltani. Ihmisen sisävärkki toimii joskus hämmästyttävän nopeasti. Minä en tiedä, kuuluisiko tämä nopeuden lähempi määrittely biologian vai geologian alaan, mutta minulla on täällä G. Harborissa eräs hyvä tuttava — entinen sosialisti — joka on tällaisissa asioissa "kuin kotonaan", joten jätänkin tällaiset syvällisemmät "taloustieteelliset kysymykset" hänen neuvopöydälleen.

No niin.

Avattuani sen äsken saapuneen hinnaston havaitsin, että rautalestien ja nahkan kappaleiden hinta on "sodan takia" korotettu samassa suhteessa kuin kenkäin korjauskin. Jätin koko lestikysymyksen ja laukkasin takaisin kaupungille.

— Joko se meidän muijan kello kävelee?

— Johan se — — —

— Paljonko maksaa?

— Kaksi pyörää.

— Yksihän se oli ennen?

— Nyt on sota!

Kellosepän katse oli niin syvä ja vakava, että minä häpesin omaa heikkouttani näissä suurpolitillisissa asioissa. Olisihan sitä nyt rokotetun ja ensi yrityksellä ripille päässeen miehen toki pitänyt käsittää, ettei niitä sotia käydä, ellei myöskin koroteta kellon vieterin hintoja!

Hyvin vakavan ja ymmärtäväisen näköisenä astuin rautakauppaan ja kysyin, saisiko hiukan santapaperia.

— Kuusta vaiko petäjää varten?, kysyy puotimies.

— Molempia.

— Ja kuinka paljon?

Panehan nikkelin (5 sentin) edestä.

— Sen sodan takia — — — änkytti mies.

— Aivan oikein. — — — Hiekan hinta on hurjasti noussut sen jälestä, kun Saksan keisarikunnan valtiopäivillä tehtiin päätös, joka lopetti hiekan lähettämisen Euroopan valloille. Nyt on Amerika ainoa maa maailmassa, jolla enää on hiekkaa yli omien tarpeiden. Siksipä santapaperikin, jota ennen sai sentillä liuskan, maksaa nyt viisi senttiä sama määrä.

Kauppias kääri pari liuskaa, joista minä maksoin 10 senttiä ja liitusin ulos ovesta.

Saapastelin lihakauppaan. Siellä pisti silmiini pöydällä lojuva lehmän häntä, jota myytiin jo nikamakaupalla. Latvapään nikamat maksoivat viisi senttiä pari. Siitä vähän keskemmälle viisi senttiä kappale. Lähinnä sitä, kohtaa, josta häntä joskus oli ollut hallitsijattareensa kiinnitettynä, oli hinta kymmenen senttiä nikamalta.

Pitkän tiskin takana hääräsi kieronaamainen lihanleikkaaja, sinkahuttaen tuon tuostakin mehevän tupakka-syljen lattian sahajauhopeitteeseen.

— Haluaisin saada kymmenen sentin maksaviipaleen ja samoin kymmenen sentin soppaluun, sanoin huolettoman näköisenä kieronaamalle.

Hän katsoi oikealla silmällään lattiaan ja vasemmalla kattoon, ruiskasi suustaan pitkän syljen ja tokasi vastaan vetisellä äänellä:

— Mitä se olikaan?

Uudistin pyyntöni.

— Se sota s—tana on vienyt tämänkin liikkeen jo niin "pommiksi", ettei sitä enää voi maksaa eikä ravikapulaa kymmenellä sentillä leikata.

— No mikäs se nyt on se minimi arvo?

— Kaksikymmentäviisi.

— No, leikataan sitte sen mukaan! Mies ähisee veitsen ja maksan kanssa, yhä uudelleen ja uudelleen värjäten puhtoisia sahajauhoja syljellään. Minä muistelen maksan ja ravikapulan nousua ruokatavaramarkkinoilla. Ei pitkä aika sitten, sai palasen maksaa ja tyydyttävän ravikapulan ilmaiseksi sellaisesta lihakaupasta, jossa kävi säännöllisesti ostoksilla. Sitten, kun näitä sanottuja herkkuja alettiin antamaan rahaa vastaan, oli niiden arvo viisi senttiä. Tätä kesti useita vuosia. Mutta jopa halpeni raha ja maksa kohosi kymmeneen senttiin. Samalla aikaa hitale pieneni puolella. Sitten tuli se suuri huumaus, se "helluntai", jolloin keksittiin William-herran militarismi ja päätettiin se lyödä aina maan tomuun saakka. Nytpä maksakin pullistui ja ravikapula pröyhistyi. Pian ovat ne kumpikin tavallisen kuolevaisen ottimille ylettymättömissä paikoissa!

Vuonna 1914 lähettivät tämän maan lihakauppiaat Tanskaan 11 miljoonaa naulaa savustettua sianlihaa ja puhdistettua sian rasvaa. Seuraavana vuotena kohosi lähetys samaiseen pikku Tanskaan 125 miljoonaan naulaan. Syötiinkö tämä kinkun ja rasvan paljous Tanskassa? Eipä toki. Se syötiin Saksassa. Tanskalaiset tietysti vaan kantoivat tuntuvat kauttakulkurahat. Amerikalainen sian reisi tuli koko maailman hyväntekijäksi. Se toi rahoja kotimaiselle lihakauppiaalle. Se nosti halveksitun lehmän maksan ja soppaluun niiden alennustilasta. Tanskan läpi kulkiessaan se kylvi huikeita summia tanskalaisille rasvapatruunille. Ja vihdoin, kun se pääsi Saksaan, lisäsi se Wille-herran hurttalaumoille särvintä ja tappeluintoa. — Tietysti on meidän rakkaiden sikojemme reisiä samoina aikoina retkeillyt muihinkin maihin, mutta runoilkoon joku toinen niiden vaelluksista!

Heräsin näistä rasvaisista unelmistani, kun lihanleikkaaja nakkasi käärön eteeni. Maksoin ja poistuin. Lehmän häntä lojui yhä tiskillä. Nikamien keteen keihästetyt puutikut, joiden toiseen päähän oli pistetty hintalaput seisoivat suorina ja totisina arvonsa mukaisessa järjestyksessä, kuten sotilaat ainakin.

Potaatti ja kaalimaat mielessäni päätin siis vielä pistäytyä erään kuorma-ajurin luona tilaamassa hevosen lantaa. Tunsin selvästi, miten "maahenki" teki minussa vallotustyötänsä. Olkoon tämä viimeinen ravikapula, johon tuhlaan rahojani! Elää sitä muutenkin!

Punakka naamainen Päti viskeli jyviä kanoilleen, jotka raaputtelivat höyryävän lantakasan ympärillä.

— Hyvää päivää!

— Päivää, päivää!

— No onhan sitä teillä potaattimaan höystöä?

— Onhan sitä karttunut.

— Pitäisi saada viisi kuormaa.

— Saahan sitä.

— Paljonko se olisi?

— Kolme dollaria kuorma.

— ?

— Niin, nähkääs se sota!

— No joko Mars on kyllästynyt veren hajuun?

— Kukapa tietää.

— Vuosi sitten oli lantakuorma 50 senttiä.

— Niin oli.

— Ei tarvitse tuoda!

— Kuinka vaan haluatte.

— Minä hirtän itseni!

Niinpä tosiaankin aloin vahvasti suunnitella tätä nättiä keikausta. Tulisin sen tekemään kanssaihmisilleni opetukseksi ja esimerkiksi sekä itselleni ojennukseksi ja vakavaksi varotukseksi. Jopa minulla oli tähän vaatimattomaan toimitukseen sovelias paikkakin tiedossa. Se oli lähellä jokirantaa, jossa kasvoi komea yksinäinen vaahtera. Vaahterasta pistäytyi esille perin houkutteleva ja luja oksa. Havaitsin sen jo useita vuosia ennen tätä nykyistä maailman sotaa. "Kas tässäpä ihana ja halpahintainen lähtösatama jollekin maailman piiskaamalle nuorukaiselle", ajattelin kulkeissani henttuni kanssa vaahteran alitse.

Mutta ennen tätä pyhää ja tulevaisuudelleni tärkeätä toimitusta minä haluan nauttia vahvan päivällisen. Orleansin herttuan kerrotaan saaneen lähtöateriakseen oistereita, lampaan kylkeä ja pullollisen hyvää viiniä. Äitini isä kertoi, että K:n pitäjässä erään kerran toimitettiin esivallan laskuun päiviltä pois muuan hurjasisuinen akka, joka erästä määrättyä tarkotusta varten — lähempi selostus tällä kertaa voisi minut saattaa syytteeseen valtiopetoksesta — halusi saada lähtöateriakseen ruskeista herneistä keitettyä soppaa ja kirpeläksi hapantunutta muttia. Tämä viimeksi mainittu oli entisiin aikoihin hämäläisten tavallinen talviruoka.

Mutta minulla on oma makuni.

Minä haluan maksalaatikkoa, sitruuna piirakkaa ja pari lasillista hyvää teetä. Jos olisin Suomessa, joisin tietysti Häkli Lallukan & Co:n teetä. Täällä juon Liptonin nimellä varustettua. — Liptonista tehtiin loordi, mutta siellä Suomessa saa teekauppias tyytyä ainoastaan mitättömään kauppaneuvoksen titteliin. Ja kauppaneuvokseksi nyt pääsee vaikka minkälainen tiilihaudan omistaja — kunhan vaan on norja niveleistäntä.

Minulla on aina ollut syvä myötätunto Sir Liptonia kohtaan. Toisinaan tuntuu kuin olisimme läheisiä sukulaisia, tai ainakin kohtalotovereita.

Mikä lystikäs engelsmanni! Rasvasi elävän sikaporsaan ja työntää sen juoksemaan pitkin Lontoon katuja. Koko Englanti on ihastuksissaan ja kuningas korottaa mitättömän teekauppiaan aatelissäätyyn!

Minäkin juoksutin kerran pikku nassua tai oikeastaan nassu juoksutti minua ja vähintään 278 Tampereen akkaa ja puolta tusinaa poliiseja.

Olin myymässä sikoporsaita Tampereen torilla. Hinta oli 18 markkaa kappaleelta — silloin vielä ei piiskattu militarismia. Olimme juuri pistämässä nassua erään junttapullamatamin pussiin, kun pussin turu puhkesikin, ja nassu alkoi ponkasemaan minkä käpälistä kerkisi. Ensin se laukkasi pitkin kauppakatua Kuninkaan kadulle. Siellä otti se puolikäännöksen oikeaan ja alkoi pyyhkimään kohti Pumpulitehtaan katua. Jälessä yhä paisuva akkalauma, joitakin pojan vekaroita, puoli tusinaa poliiseja ja minä. Vihdoin poikkesi nassu erään talon portista sisälle ja pihan nurkkauksesta saimme pakolaisen jälleen käsiimme.

Mutta kuinkas kävi minun? Sen sijaan että olisin saanut loordin arvon, antoi ylikonstaapeli minulle vakavan varotuksen, kun olin jättänyt hevoseni seisomaan torille ilman vartijaa! Etten saanut sakkoa koko lystistä johtui vaan siitä, että olin vielä kakarain kirjoissa.

— Onko siis kumma, että minä tunnen sukulaisuussuhteita loordi Liptonia kohtaan? Olemmehan kumpikin juoksuttaneet akkoja nassun perässä, Hän Lontoossa, minä Tampereella. Hänen nassunsa oli rasvattu, minun rasvaamaton.

Mutta se lähtöateriani. Sen minä varmasti haluan. Ja minun hyvä muijani sen pyöräyttäkin nopeasti. Täysinäinen vatsa on hyvä olemassa, kun tehdään uusia tuttavuuksia. Se luo ryhtiä ja varmuutta sekä antaa tyydyttävän balanssin miehelle. Ja hyvä balanssi on kaikki kaikessa. Tunsin erään satakuntalaisen rusthollarin perijän, jolla jo alla kahdenkymmenen alkoi näkyä liikatuotantoa vatsan kohdalla. Ylimmäinen kerros tosin törötti autiona kuten tähystäjän koppi valaanpyyntilaivan mastossa. Mutta viis siitä, kunhan hänellä oli mainio balanssi ja kun hän käytti 17½ n:ron kaulusta! Hän edistyi nopeasti. Mitä suurimpia tyhmyyksiä hän laukoi suustaan, sitä enempi häntä ihailtiin. Hänellä oli paljon "setiä" ja "tätejä". Kun hän meni hotelleihin niin maksoi hän viiden markan huoneesta kymmenen. Eikä hänen vekseliinsä kieltäytynyt kukaan kirjottamasta nimeänsä. Mutta sitten tapahtui, että hän aivan odottamatta sairastui, vatsa hävisi ja balanssi katosi ja "sedät" kieltäytyivät nimikirjoituksistansa. Hän oli joutunut sellaiseen notkoon, josta ei enää kyennytkään nousemaan.

Kas niin. Olen päättänyt ateriani ja olen valmis kohtaamaan uusia tovereita. Kiitos sulle armas! Se piirakka olikin mainiota. Nyt vielä pieni kirje vanhuksilleni ja tilinpäätökseni on valmis.

amerikoissa tänä vuotena ja tänä päivänä.

rakkaat vanhukseni:

kun nämä harvat rivit saapuvat käsiinne, olen minä jo ottanut aikani. toimitan tämän ruumiilleni ja sielulleni terveellisen keikauksen vihamiehilleni pieneksi kiusaksi, ystävilleni opetukseksi ja esimerkiksi sekä itselleni ojennukseksi ja vakavaksi varoitukseksi. jos jollakin tavalla haluaisitte minun vaatimatonta muistoani kunnioittaa, niin pankaa pystyyn pikku lystit minun syntymäpäivänäni, jonka pitäisi olla jolloinkin tuossa ohranleikkuu aikana, ja antakaa silloin maänkiertäjällekin lusikka käteen, sillä ihmiset ylimalkaan ovat nykyisin balanssin puutteessa.

voikaa hyvin!

teidän hymyilevä poikanne ameriikoissa.

p. s. — kun tämän maan esivalta on hiljattain kehottanut kansalaisiaan säästäväisyyteen ja m. m. kokonaan kieltänyt suurien kirjaimien kirjottamisen siksi kunnes rauha palautetaan ja montenegron kuningas jälleen uskaltaa palata pytinkiinsä, niin lainkuuliaisena kansalaisena olen noudattanut esivallan käskyä.

sama.

Suljin kirjeen ja vein sen postiin. Suureksi ihmeekseni maksoi viiden sentin postimerkki ainoastaan viisi senttiä, vaikka minä tarjosin siitä kymmentä.

Kadunkasteluvaunut kulkevat verkalleen ohi. Niitä vetää kaksi pulskaa tammaa. Ne ovat sileät ja täyteläiset. Niiden ei tarvitse vaivautua tutkimaan Fletcherin teoriaa. Nieleskelevät kaurojansakin melkeinpä puurematta. Onnelliset tammat! Kauvan eläköön heidän siemenensä! — —

On kaunis päivä. On suloinen päivä. Aurinkokin lämmittää niin toverillisesti. Tuntuupa melkein kuin omistaisin joitakin osakkeita sitä hallitsevassa yhtiössä ... Mutta nyt minä matkustan.

Hyvästi toverit! Hyvästi ihmiset! Muistakaa hymyillä, sillä aurinko on meidän — — — — — — — —

Minä jäinkin vielä elämään — harmiksi itselleni ja kiusaksi muutamille ihmispoloisille. Se runollinen vaahtera, joka jo vuosia oli minua luoksensa houkutellut, makasi maassa aivan paljaaksi kuorittuna. Kun cascara parkin kuorijat eivät löydä kyliksi haluamaansa tavaraa, niin he käyvät käsiksi muihinkin puihin.

Näin sodan aikana on kaikki sallittua. —

Veikkolan Siukku.

"KARHUNA"

Liikkeenomistaja, hiukan pyylevä, lyhytläntä, ponteva mies, kutsui minut eräänä päivänä huoneeseensa, antoi tukun laskuja käteeni ja selitti samalla lyhyesti, että niistä käydään kysymässä maksua viimeisen kerran.

Tiesin, että jollen saa laskuista suoritusta, annetaan ne "ulosotettaviksi". Se oli siis tehtävä, jonka suorittajana minun tulisi ilmottaa tunteettomana mitä tulisi tapahtumaan, jos maksua ei saada. Laskut olivat sellaisia, joilla jo aikasemmin oli käyty maksua velan suoritukseksi vaatimassa, mutta turhaan. Joukossa oli kuitenkin eräs lasku, jota en ennen ollut nähnyt. Siinä oli loppusummasta vähennetty kolme viiden markan erää, mutta jäännös oli vielä 24:60. Käännyin takaisin konttoriin ja kysyin varmuudekseni, täytyykö siitä laskusta ilmoittaa samaa kuin muistakin. Luulin nim., että laskun maksamisesta oli tehty sopimus, jonka mukaan velallinen jokaisen kuun ensimäisenä päivänä maksaisi 5 markkaa. — Nyt oli juuri kuun ensimäinen päivä. — Mutta kauppias tiuskasi kysymykseeni hermostuneesti: "johan sanoin, että kaikki".

Minä lähdin. Onni oli ehkä mukanani, koska kolmelta velalliselta, joiden luona ensimäisinä olin käynyt, sain laskut kuitatuksi. Toivoin jo, että muistakin saisin yhtä helposti. Neljännessä jo kumminkin minun täytyi ilmottaa tuo ulosottouhkaus. Mutta se ei auttanut, rahoja en saanut. Lupasivat koettaa jostakin lainata ja seuraavana päivänä tulla maksamaan. Seuraavan karhuttavani luona en saanut mitään. Nuori, vuoteenomana oleva mies, luultavasti ympärillään olevien äitinsä ja nuorien sisartensa ainoa tuki, kohottautui käsiensä varaan, kun olin esittänyt hänelle laskun maksettavaksi, puhui hän jotakin, heikosti, mutta eniten vaikuttavaa ja puhuvaa olivat hänen ympärillään olevien kasvojen-ilmeet, toivovaa pyyntöä, melkein pelkoa. En voinut sanoa heille, mitä konttorissa oli käsketty. Mitään sanomatta alakuloisena poistuin.

Olin jo toivonut pääseväni viimeiseen laskuun yhtä helposti kuin tähän asti. Nyt se toivo katosi. Ja vielä oli se lasku, jolla olin ensi kertaa karhuamassa. Minua alkoi arveluttaa ja aijoin hätävalheen avulla päästä käymästä tuolla viimeisellä. Voisinhan. sanoa, ettei ollut kotona Syksyinen iltakin oli jo alkanut hämärtää, luoden pimeän vaippansa, jota kaasulampun valot yrittivät heikosti vähentää. Miten löytäisin pimeässäkin.

Kuitenkin läksin astumaan viimeisen velallisen asuntoa kohti. Ahtaassa porttikäytävässä löysin oven pimeään portaaseen, jossa tulitikkujen avulla löysin etsimäni oven. Koputin, mutta vahankaalla vuorattu ovi ei antanut tarpeeksi kovaa ääntä, koska mitään, vastausta sisältä ei kuulunut. Siitä huolimatta astuin sisälle. Tuntui kuitenkin siltä, kuin joku näkymätön käsi olisi koettanut minua estää ja kun olisin väkisin tuon käden työntänyt tieltäni. Olin ennen aina astunut huoneisiin arastelematta, mutta nyt, ties mistä se johtui, täytyi minun hiipien äänettömästi astua ovesta huoneeseen, joka oli pimeä, ja avattuani sen löyhkähti vastaani puistuttava, veren inhottava haju. Ovi oli narahtanut ilkeästi parahtaen, se teki tunnelman kiduttavaksi, jota lisäsi huoneessa vallitseva äänettömyys: tuntui kuin hautakomerossa. — Koetin sanoa jotakin, en voinut: koetin silmilläni tunkeutua pimeyden läpi, en nähnyt mitään. Ajattelin juuri raapaista tikulla valoa, kun samassa kuului äännähdys, kuin kurkusta, josta verta vuotaa. Silloin myöskin olivat silmäni pimeässä tottuneet sen verran, että näin vuoteen, jonka reunaa vasten maassa nojasi nainen. Hän oli puoleksi istuvassa asennossa, kädet vuoteessa, pää rentonaan rinnalla, joka oli paljas, vain hajallaan olevien hiusten peittämänä. Ruumis liikahti, pää käännähti ovelle päin, ja murtunut ääni särisi.

"Vapauta lapsi... en jaksa... Aukusti, lapsi on syntynyt... voih..."

Käsitin tilanteen, riensin ulos apua etsimään. Löysin, onneksi. Lähetin lääkäriä hakemaan. Lääkäri saapui — liian myöhään? En tiedä, sillä muistin "velvollisuuteni", olin jo liian kauan viivytellyt.

Saavuin konttoriin. Tein tiliä laskuista. Kauppias oli tyytymätön.

"Ja tähänkö meni näin pitkä aika?" kysyi hän.

"Niin", minä valehtelin.

"Mutta, entäs nämät?" kysyi kauppias, osottaen laskuja, joista en ollut saanut maksua.

"Eivät voi maksaa, eivät olleet kotona".

"Huomenna uudestaan", sanoi kauppias ja jätti laskut taas huostaani. — "Tuo lasku, jos sitä ei makseta, niin se viedään asianajajalle," lisäsi kauppias, osottaen sormellaan sitä "viimeistä".

"Jos hän tietäisi", ajattelin.

Seuraavana päivänä menin ensimäiseksi tuon "viimeisen" luo. Astuin huoneeseen ja näin vuoteessa naisen, lapsi vierellään.

"Aukusti", hän sanoi heikosti ja aikoi jotakin puhua, mutta huomasikin minut vieraaksi. Samassa tuli huoneeseen sairaanhoitajatar.

"Mitä asiaa?" hän kysyi.

Koetin hiljaa esittää asiani, mutta nainen vuoteessa kuuli kuitenkin ääneni ja käsitti mistä oli kysymys. Sairaanhoitajatar riensi vuoteelle, koetti asetella naista tyynylle, mutta nainen kohottautui, katsoi minuun, ja sanoi:

"En voi — maksaa.".

Hän vaipui vuoteelle. Sairaanhoitajatar tuli luokseni. Häneltä sain tietää, että nainen oli juuri synnyttänyt lapsen, mies sairashuoneella; köyhyys ilmeinen; joten ei mitkään laskujen maksamiset voi olla mahdollisia. Nainen vuoteessaan, loi katseensa minuun...

Minä poistuin, nopeasti, silmieni edessä oli kuva naisen kasvoista, tuskaisena, pyytävänä, rukoilevana.

Konttorissa tein taas tiliä. Tunti sen jälkeen sain kutsun konttoriin.

"Vie nämä laskut — — —", sanoi kauppias.

Silmäilin laskuja ja huomasin niiden joukossa tuon "viimeisen". Kysyin:

"Tämäkin?"

Kauppias ällistyi:

"Tietysti; suoriudu tehtäväsi ..." hän sanoi hätäisesti. Katsoin kauppiasta silmiin; kova, päättävä ilme niistä kuvastui säälimättömänä.

Jätän konttorin. Kadulla pysähdyin miettimään. Olin jo kääntyä kauppiaan luo, kertomaan ja pyytämään tuon "viimeisen" puolesta, mutta tuskin se mitään hyödyttäisi, turhaa olisi... — Viivyttelin hetken. Sitten menin kauppiaan huoneeseen; pyysin lopputiliä.

"No miksi?" kysyi hämmästynyt kauppias.

"Siksi, että kieltäydyn täyttämästä viimeistä käskyänne", sanoin levollisena.

"Laskut!"

"Niin."

Kauppias kysyi lähemmin syytä eroamiseeni, en niihin kysymyksiin vastannut, vaan vaadin tilini. Sen sain. Silloin otin taskustani laskun, sen "viimeisen", ja ojensin sen kauppiaalle:

"Kuitatkaa!" sanoin lyhyesti

Kauppias teki sen ja kääntyi sitten kysyvänä minuun. Annoin saamistani rahoista laskun määrän. Kauppias otti ne vastaan, kysyvä ilme edelleenkin kasvoillaan. Nyt selitin hänelle eroamiseni syyt.

"Hupsu mies", sanoi kauppias ylimielisenä. Hän ei käsittänyt, tai eikö tahtonut käsittää, menettelyni vaikuttimia. Toisin minä en voinut tehdä, sen tunsin silloin ja nyt — tiedän. — A. J.

HALUTAAN TIETOJA

(4) Haluaisin tietää missä on veljeni **Emil Häkkinen**, kotoisin Liivonmäeltä. Kahdeksan vuotta sitte kun oli Cordova, Alaska. Ja missä on **Jussi Partti**. Jos he itse eivät satu huomaamaan näitä rivejä, niin pyydän jonkun heidän tuttavistaan ilmottamaan minulle. Kaikilta muiltakin kirjeet tervetulleita, osotteella: **Mr. Victor Häkkinen, Wycliffe, B. C., Canada.**

TOVERIT HUOM.!

Mt. Solon osasto haluaisi saada kuonnollisen tanssi-soittajan, viululla tai harmonikalla. Soitto on sivutoimi. Työpaikkoja saatavana metsätyöläiselle. Kysykää lähemmin kirjeellä, osotteella: **Mt. Solon S. S. Klubi, Mt. Solo, Wash.**

Halutaan keittäjää

täydellisesti poortitalo-hommaan perehtynyttä naista. Miehiä noin 35—45 paikoilla. Palkkavaatimuksista sopisi kirjottaa, osotteella: (3)

Alex Mattinen,
R. R. 1, Box 99, Bingham, Utah

Maata myytävänä

MYYTÄVÄNÄ!

Hyvässä kunnossa oleva ruokatalon irtaimisto myytävänä. Talon voi vuokrata edelleen; hyvällä liikepaikalla. Lähempiä tietoja saa osotteella: (5)

Fred Johnson,
153—N. 16th St., Portland, Ore.

MAATA MYYTÄVÄNÄ.

Jos haluatte ostaa maata lähellä Winlock'ia, kirjoittakaa minulle, niin mielelläni ilmoitan teille maista, viidestä eekkeristä aina viiteen sataan eekkeriin.

L. R. QUILLEN,
Winlock, Wash.

Liikettä jatkuvasti hoitavat Mrs. Quillen ja Mr. T. Elliott.

Lähetämme rahoja Suomeen nyt kuten ennenkin

Me maksamme teille rahoista, joita meidän kautta lähetätte Suomeen

Smk. 5.70 dollarista

aina $200.00 asti

Smk. 5.75

DOLLARISTA YLI $200 DOLLARIN

Nämä kurssimäärät ovat kuitenkin yleisen kurssivaihdon alaiset.

LÄHETYSKUSTANNUS

Summista	$10.00 eli vähemmän	15 senttiä.
Yli $10.00 aina	$20.00	20 senttiä.
Yli $20.00 aina	$30.00	30 senttiä.
Yli $30.00 aina	$40.00	40 senttiä.
Yli $40.00 aina	100.00	50 senttiä.
Yli $100.00 samassa suhteessa.		

Säästöosastomme on avoinna lauantai-iltasin kello 6—8.

The Scandinavian American Bank

Seattle, Washington

PARANTUKAA luonnon avulla

Kiinalaiset luonnon-kasvis-kotiparannus keinot parantavat onnistuneesti reumatismia, munuais-, vatsa-, veri- ja rakkotauteja, heikkoutta, naisten tauteja ja monia muita miesten ja naisten tauteja.

M. HEE WO CHINESE MEDICINE COMPANY
208 James St., Seattle, Washington.
Perustettu vuonna 1903.

Olswang and Arensberg

NAHKA-TUKKUKAUPPA

Kenkävälineitä, kenkäkoneita ja kenkäkauppatarpeita

118 Occidental Avenue, Seattle, Wash.

Hyvä Leipä

Ainoa paikka Wilkesonissa mistä voitte saada maailman kuuluisaa

KULTA MEDALLI JAUHOJA
— ja —
KRONE LEIMA JAUHOJA

M. J. B. KAHVIT

on parhaita kahvia maailmassa Jotka voi tyydyttää jokaista kahvin käyttäjää.

JOHN E. AHO.

WILKESON, WASH.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Sierytymisen, Kapin, Savipuolaisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.

Tilatkaa
"UUSI SYYHY WOIDE"
Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.